

resserede sig for fredskonferencer, hvilket var helt uforståeligt. Deler hr. Niels Helveg Petersen den ædruelige vurdering, at Reagan brugte sin første præsidentperiode fra 1981 til 1985 til at skrue bissen på og true Sovjetunionen med, at det ville have følger for den sovjetiske økonomi, og at han så, da modstanderen var banket mør i 1984, sadlede om og sagde: Nu må vi forhandle. Der var altså tale om to faser i præcis den samme politik.

Kl. 18.15

Jeg synes, spørgsmålet er interessant, for jeg tror altså ikke på den der med, at det var Solidaritetsbevægelsen, der vandt den kolde krig. Jeg er ganske overbevist om, at det var præsident Reagan, og at Solidaritetet da hjalp godt til, er jeg ikke i tvivl om. Men jeg vil godt høre en vurdering af det.

(Kort bemærkning).

Niels Helveg Petersen (RV):

Jeg sagde jo netop, at der var en række faktorer. Jeg sagde ikke, at det var Solidaritetet alene, men jeg er sikker på, at de folkelige bevægelser, der blev dannet efter Solidaritetets dannelse, kom til at spille en meget stor rolle, også for dannelsen af dissidentbevægelser i andre central- og øst-europæiske lande.

I øvrigt kan jeg fortælle, at Lech Walesa på konferencen så tilbage og sagde, at det, der satte det hele i gang, og det tror jeg vil interessere hr. Jesper Langballe, var den nytiltrådte pave, der holdt en stor tale i Warszawa og sagde: Der er ikke noget at være bange for. Det gjorde et stort indtryk i det katolske Polen, og derefter gik de i gang med at organisere Solidaritetet. Dermed har jeg vist også svaret på, at jeg ikke tror, at det alene var Solidaritetet, men at der var andre faktorer.

Med hensyn til Ronald Reagan: Jeg tror, at Ronald Reagans største bedrift var mødet på Island, der faktisk var et gennembrud, og hans politiske bedrift var, at han havde den troværdighed i forhold til det amerikanske militær og den amerikanske højrefløj, at han var i stand til og turde gå frem og lave aftaler med Gorbatsjov.

Første næstformand (Svend Auken):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i ordfører-rækken, og den næste er hr. Per Clausen.

Per Clausen (EL):

På et tidspunkt her i debatten sagde hr. Søren Pind noget meget klogt. Han sagde, at det er menneskeligt at fejle. Man kan så sige, at det menneskelige element i debatten ikke har været

stort, men her på det sidste hørte vi da om nogle internationalt anerkendte økonomer, som havde fejlet. Det var så det menneskelige indslag, der kom der.

Personligt synes jeg nu, at debatten har været præget af meget menneskelige følelser, og det er jo heller ikke så underligt, for i hvert fald nogle af deltagerne har været med, da det skete, og andre mener at have en erindring om en ubærlig angst fra barndommen.

At der er meget bitterhed i det her, har statsministeren jo gjort klart, da han i sin tid som oppositionsleder i et forord til en debatbog udgivet i 1999 skrev, at mange mennesker af borgerlig observans føler en betydelig grad af bitterhed over det, de oplevede under den kolde krig, og at der derfor var behov for et opgør med de kræfter, der under den kolde krig gik Sovjetunionens og Warszawapagtens ærinde.

Det er jo sådan en meget klar beskrivelse af, at enten er man enig med statsministeren, eller også gik man Sovjetunionens og Warszawapagtens ærinde. Det er vel også det, der gør, at statsministeren i denne sag ikke har nogen problemer med at have en holdning. Hr. Niels Helveg Petersen refererede til en anden international krise af nyere dato, hvor statsministeren jo i meget lang tid ikke var i stand til at kommentere avistegninger og avisartikler – den egenskab har han vist fået tilbage igen – men her, når det handler om at have en mening om en forskningsrapport, så kan det altså godt lade sig gøre.

Jeg synes i grunden, at det er meget positivt, at statsministeren går ind i sådan en debat. Men der, hvor jeg måske synes det bliver lidt mindre positivt, er, når det, at statsministeren og ikke mindst hr. Langballe er utilfredse med forskningsresultater, fører til, at der kommer nye ønskesedler om, hvad der skal forskes i. Altså uanset hvilke tvivlsomme handlinger hr. Frank Aaen måtte have begået tidligere, vil jeg bare understrege, at efter min opfattelse er det, at politikere styrer forskningen gennem ønskesedler, ikke udtryk for en fri, uafhængig forskning.

Berlingske Tidende skrev jo her i marts måned om den her forskning, at det er forskning, som er drevet af ønsket om hævn frem for ønsket om viden. Videre skrev de: »Skal forskerne lede efter landsforrædere der, hvor politiet ikke har fundet nogen?«

Regeringen bør ifølge Berlingske Tidende sige nej til Dansk Folkepartis vendetta mod fortiden.

Kl. 18.20